

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računano po tarifu v petiti; za naslove z doblimi žrkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Odprto reklamacije so prosto poštnice.

V edinosti je moč!

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torkih, četrtnih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 . . . 4.— za pol leta . . . 5.— . . . 8.— za vse leto . . . 10.— . . . 16.— Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

Okrajno glavarstvo za tržaško okolico.

Kot pametni in razsodni ljudje, ki ne tišče z glavo v pesek, da ne bi videli neprijetnih stvari okoli sebe, pripoznali smo nedavno brez ovinkov, da po tržaški okolici z nje prvotno slovenskim prebivalstvom nazičuje naša narodna stvar. Zlasti velik del nižjih slojev, ljudij brez stalnega imetja, zgubil je svojo moralno trdnost in s tem tudi odporno silo proti pogubnim vplivom tujinstva. Deloma socialna beda, deloma pa tudi lastni grehi v narodnogospodarskem pogledu povzročili so, da je premnogokateri okoličan postal zavisen od svojih nasprotnikov. Saj nas poučujejo dogodki ob vsakih volitvah po naši tržaški okolici, koliko okoličanov se je že upreglo pred voz one gospode, ki bi to drago našo zemljo hoteli odtujiti Bogu in narodu. Ne žali nas toliko dejstvo, da imamo pri vsakih volitvah protinardno agitacijo, ampak žali nas veliko bolj dejstvo, da organi te agitacije so prek in prek slovenski okoličani, ki samo odpirajo vrata na stečaj svojemu — nasprotniku. In koga naj ne bi bolelo srce, ko vidi, da so naši lastni zaslepljeni uprav fanatični v svoji nečastni službi za cilje drugorodcev? Še danes nas boli srce, ko se spominjamo, koliko proklinjanja proti lastni krvi je bilo po naši okolici povodom zadnjih volitev v mestni zastop in kakó so vinjeni odpadniki proslavljali naše nasprotnike ter tirali v blato poštenje naših prvakov!!

Vse to so sledovi po gospodarski in socialni bedi napredujoče demoralizacije. In vendar ne izključno. Dober del krivde na tem žalostnem stanju sloni tudi na vsem sistem, veljavnem od onega dne, ko se je uveljavil naš sedanji mestni statut, zagotavljač mestni občini tržaški toliko avtonomije, s kakoršno se ne more ponašati niti jedno drugo mesto v državi. Naš občinski občinski zastop je celó tudi zakonodajalen zbor, kakor so drugod pokrajinski deželni zbori. Za dobo zasedanja deželnega zbora postane naš mestni zastop deželni zbor, naš župan deželni glavar in naši občinski svetovaleci deželni poslanci. Že ta dvojna lastnost našega občinskega zastopa povzdiguje istega na neko posebno izredno stališče nad drugimi občinami. In tudi sicer je avtonomija našega mesta toli razsežna, da se gospoda čutijo nekako državo v državi, tako, da je čisto tudi vlada popolnoma obnemogla tudi v takih slučajih, ko je mestni zastop prekorčil itak široke meje svoje avtonomije. K vsemu temu pa se pridružuje še dejstvo, da so bile vse dosedanje vlade — kako bi rekli, no, da bode prav? — nekako mehke v svojem razmerju do občine tržaške, oziroma onih, ki imajo neomejeno oblast v tej občini.

In ti ljudje, ki sedé v večini našega občinskega zastopa, niso — naši prijatelji;

in da niso posebno izbirčni v borbi proti nam, o tem nam pričajo dogodki slehernega dne.

Tu v Trstu je osredotočen ves boj za tisto nesrečno domnevanje o italijanskem značaju naše pokrajine primorske. Tu je nagromaden velik del italijanskega razumnosti, tu se snujejo vsi načrti za borbo proti večini prebivalstva v pokrajini, od tod izhajajo vsa navodila za taktiko italijanske stranke doma in na — Dunaju! V zmislu svoje trditve o italijanskem značaju pokrajine imajo pred vsem pred oči ta cilj, da treba politični slovensko ljudstvo, kolikor se le da. V dosego tega svojega cilja delujejo neizprosno doslednostjo in brezobzirnostjo. Ker pa je gonilna moč vse, Slovincem nasprotne agitacije ravno tu v Trstu, je pač naravno, da posledice te agitacije občutijo najbolj oni, koje more ob vsakem koraku dosežati močni aparat one razsežne občinske avtonomije, ki se nahaja v rokah iste večine občinskega zastopa, ki ni naša prijateljica.

Zato pa se še le sedaj zavedajo vsi poštjeni in razsodni okoličani, koliko — neumnost je bila takrat napravila okolica, ko bi bila lahko posegla po samoupravi, a ni hotela, ker je bila večina okoličanov zaslepljena po nekem tržaško-mestno-lokalnem patriotizmu, ki pa je bil v resnici popolnoma neosnovan. Ljudje so menili v svoji kratkovidnosti, da prestane ves promet z mestom in da se napravi kitajski zid med mestom in okolico, ako bi bila ta poslednja toli drzna, da bi hotela vzeti svoje koristi v svoje roke in se orestiti nepotrebnega varuštva. Oni ugodni trenotki je zamudila naša okolica in Bog vé, kedaj se jej povrne zopet! Da pa se pametni okoličani zavedajo vedno bolj, da je tedaj okolica storila velik greh, pričajo mnoge izjave v našem listu, pozivljajoče okoličane, naj zaprično zopet boj za samoupravo okolice. Saj si lahko vsakdo sešteje na prstih, da bi bila samouprava ne le zaščitnica okoličanov v narodnem pogledu, ampak da bi jej ista donasala velikih ugodnosti v gospodarskem pogledu. Predaleč bi nas zavelo, ako bi se hoteli baviti tu s podrobnimi dokazi za to našo trditev, ampak konstatujemo le, da okoličani žive v resnici na deželi, a morajo nositi mestna bremena! A ta bremena so velika.

V zmislu in gotovo po želji vseh razumnih mož naglašati nam je torej vnovič, da bi okolica morala z vsemi zakonitimi sredstvi zapričiti borbo za svojo samoupravo, da se na to stran ne varamo tudi mi, da bode dolga in trnjeva pot do tega cilja.

A ravno zato, ker bode ta pot jako dolga, delati moramo na to, da se nam ustvari nekako prehodno stanje. A to bi mogli doseči po našem menjenju, ako bi prav resno hotela naša slovenska delegacija v poslanski zbornici na Dunaju.

Ni brez upliva in posledic za našo stvar, da naš okoličanski kmet mora občevati z mestnimi oblastmi tudi v stvareh, ki se ne tičejo občine. Naša mestna oblast opravlja namreč tudi posle takozvanega „prenešenega delokroga“. Na magistrat nosi naš okoličan davke, od magistrata dobiva odloke v italijanskem jeziku. Tu ne sliši nikdar besedice v svojem materinem jeziku, in ne vidi nikdar prijaznih, čisto pa odurnih obrazov. Vse občevanje med mestno oblastjo in okolico je preračunjeno zasnovano v ta namen, da ruši v našem kmetu samozavest in vero v samega sebe in svojo vrednost. V strahu leze k mestni oblasti in v strahu leze zopet po stopnicah niz-dola. Jasno je pač, da taki odnosi ne morejo ugodno uplivati na naše ljudstvo v moralnem pogledu. Tu imamo torej poleg drugih še jeden razlog propadanju narodne značajnosti po naši okolici. Časi so zelo resni in zadnji čas je, da mislimo na odpomoč. In lahko si odpomagamo, ako hočemo, kajti temu, kar mislimo nasvetovati danes mi, je bil naklonjen — kakor smo izvedeli iz prav dobrega vira — celó pokojni namestnik Pretis, a se je tedaj stvar razbila le ob fiskalnih pomislekih tedanjega finančnega ministra Dunajskega.

Naš poziv do naših gg. drž. poslancev bil bi le-ta, da se z vso zaresnostjo poprimejo dela za osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico. To bi res stalo nekoliko tisočakov na leto, ali kaj je to v državi, ki ima posla s proračuni do 600 milijonov in ko gre za varovanje načela enakopravnosti in za moralno povzdigo življa, živečega v toli izpostavljeni pokrajini, na kojega zvestobo in udanost moreta brezpogojno in za vse slučaje računati cesar in domovina!

Kdo ne ve, kako bi se povzdignila moralna samozavest našega ljudstva, ko bi videlo, da se tudi g. okrajni glavar ne sramuje občevati z njim v njega materinem jeziku. Kako vse drugače bi bili čuvani interesi naše okolice, ako bi skrbel za iste dobrohoten cesarski uradnik, kojega ne bi motili nikaki strankarski in narodni oziri!

Do gospodov poslancev se obračamo torej z uljudno prošnjo, da se takoj prično baviti s to idejo, kajti pomislijo naj, da zahteva življenski interes vsega našega naroda, da se slovenstvo v tržaški okolici ohrani in okrepi. Saj primejo njegovo ekscelenco, gospoda ministerskega predsednika tem lože za besedo, ker je nedavno sam povedal v proračunskem odseku, da tudi prihodnje leto nameruje zasnovati nekoliko novih okrajnih glavarstev. Naj se njegova ekscelenca tudi v tem pogledu spomni na naš jug, kakor je bil slovesno obljubil v svojem programu!

mrzli sobici; roke je potisnil v žepe, noge si ovil s starim „kocem“ in tako je gledal skozi okno snežinke, kdaj zabodi katera v njegovo pusto sobo. Čisto je pogledal k nebu in žalostno povsili glavo. Globoko misli so se mu podile na vse strani; konec pa jim je bil vedno žalosten.

Zima prihaja, a on nima od nikoder niti krajcarja.

Svojega očeta Zvonimir ni poznal nikdar, a očem mu je bil nemil. Dokler mu je živela mati, bilo mu je še dobro; zvršil je IV. gimnazijski razred, ali posledje je ostal v tujem svetu brez vsake pomoči, dokler mu ni strije po možnosti poslal denarne podpore.

Brat in sestra sta bila po ženitvi v dobrih razmerah, toda skrbela sta bolj za svojo ugodnost, nego za njega, in kedar ju je spočetka poprosil za pomoč, odgovorila sta mu neprijazno, naj ju pušča v miru in naj

Politiške vesti.

V Trstu, dne 25. novembra 1895.

Deželnozborske volitve na Kranjskem.

Pri včerajšnjih volitvah v mestih in trgih je na vsej črti zmagala narodna stranka. Izvoljeni so torej: za Ljubljano Ivan Hribar in Peter Grasselli; za Kranj in Škofjo Loko Viktor Globočnik; za Idrijo dr. Danilo Majaron; za Novomesto-Višnjogoro-Črnomelj-Metliko-Kostanjevico-Krško dr. Ivan Tavčar; za Trzin-Radovljica-Kamnik cesarski svetnik Ivan Murnik; za Lož-Vrhniko-Postojno Josip Lenarčič.

Vsi ti so bili izvoljeni deloma z velikimi, deloma precejšnjimi večinami, g. Lenarčič pa jednoglasno, ker konservativna stranka ni postavila protikandidata. Odkrito zadovoljnostjo beležimo izid volitve v Ljubljani, kolikor se dostaje g. Hribarja. Hribar je dobil 707 glasov, dočim je g. Velkavrh dobil le 175 glasov. Ogromna večina ljubljanskih meščanov ceni torej velike zasluge tega moža za mesto ljubljansko in z glasovnico v roki je dala temu možu — zaslužen — zadovoljenje.

Mesto kočevsko je volilo seveda nemškega liberalca. Ker je pričakovati, da kupčijska in obrtna zbornica izvoli dva narodna poslanca, veleposestvo pa 10 Nemcev, bode razmerje v deželnem zboru kranjskem nastopno: 16 konservativcev, 9 narodnjakov, 11 Nemcev.

Ob tej priliki ne moremo zamolčati, da naš vsikdar ljubeznjivi „Triester Tagblatt“, sporočivši o izidu volitev svojim zbor svoje nebeske potrpežljivosti zares občudovanja vrednim čitateljem, pravi, da je bilo voljenih 5 „slovenskih radikalcev“. O ti nesrečni slovenski radikalizem, ki te sicer ni nikjer, ki pa vendar toli izbornu službi vsem onim, ki potrebujejo vsakovrstnih pretev za nasprotovanje našim opravičenim narodnim težnjam.

K notranjemu položaju. Prihodnje sredo predložijo antisemiti zopet par nujnih predlogov. Ogorčenost antisemitov narašča, ker jim je grof Badeni, baje, prepovedal nabirati denar za volilne potrebe in je zaukazal, da je strogo nadzorovati vse početje antisemitskih prvakov. Odslej da bodo sodišča pogostoma prosila zbornico dovoljenja, da bodo smela postopati proti poslancem.

Včeraj pa so hoteli krščanski socialisti dunajski prirediti velik shod. Toda policija je razpustila shod iz vzrokov — javne varnosti, češ, udeležba je ogromna, lokal pa je majhen. Ta prepoved se nam vidi jako čudno utemeljena. Zato torej, ker je udeležba velika, treba prepovedati ves shod! Mi bi razumeli na vse zadnje kot umestno, ako bi dovolili vhod le tolikim osebam, kolikor dopušča prostor, ali nikdar še nismo čuli, da se smejo

ju ne nadleguje, češ, da mu že sama pošljeta, kedar mu bodeta hotela kaj dati. A dobil ni nikdar ničesar od njih. Tako je ostal Zvonimir kot deček sam na svoji skrbi in podučuje druge dijake životari revno. Imel je dober talent in tudi voljo, rajše pomanjkanje trpeti, kakor da bi pustil nauke, in tesko je dočakal doktorski diplom.

Po dolgem premišljevanju o svoji bedi spregovoril je tiho:

„Bog te nesi, siromaštvo; sit sem te že! Kaj si se me prijel, kakor smet volnene obleke; še dva dni — in plačati moram stanovanje in hrano; s čim? O strije, strije, morebiti si zopet pozabil name! Potrebujem čevlje, potreboval bi tudi tople obleke in doktor sem, a skoro bom izgledal, kakor razdrapanec; ojoj Bože!“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Srečna novela.

Mrv. spisal O. Romanič; poslov. Fr. V.—c. (Dalje.)

Miloš je pogledal cvetje in rekel:

„Ej, živio, moj Zvonimir! To cvetje — to je corpus delicti, da si jo očaral, — ako ni uganjala s Teboj samo šale.“

„Da bi me bila samo enkrat pogledala, rekel bi bil, da se mi je le zadelo; a pogledala me je večkrat in me motrila dolgo časa, nekaj je torej na stvari. Morda pa se mi tudi posmehuje, ali je...“

„Lep san, v resnici“, prestrigel mu je Miloš besedo.

„Naj bode kakor hoče! Jaz bi se bil spustil za vozom, če bi se bil tudi ves upehal, samo da bi zvedel, kdo in kje stanuje; ali ta mah me je zagrabil Stevo za roko in mi zakričal: Prijatelj, tu sem!“

Tako mi je zginila moja čarobna krasotica, samo njen žareči pogled mi še poigrava s srcem in dušo, ter mi ne daje nikjer mira.“

„Izginila ti je, kakor slepcu rujna zora.“

„Da, ravno tako. Ali da bi vsaj vedel, kje stanuje! Ah, da bi znalo to cvetje govoriti!“

„Tolaži se, Zvonimir! Bilo je, pa ni. Išči si druge, pa lahko z nova začneš. Ha, ha, ha“, nasmejale se je Miloš.

„To ni tako; njo moram najti“, rekel je Zvonimir resno in odločno.

Peti mesec se je že bližal koncu, a Zvonimir še vedno ni imel službe.

Zima je odprla svoje duri in pošiljala vsaki dan več snežnih metuljkov, da poletijo k zemlji in objavijo dobrim otrokom, da božji sinek skoro dojde z darovi.

Zvonimir je, puše cigareto, sedel v svoji

obdržavati le taki shodi, kjer govorniki go-
vore praznim klopem.

Ali meni grof Badeni res, da s takimi
sredstvi vduši antisemitsko gibanje? Mi
menimo, da ne! Tako postopanje je le olje
v ogenj — in bolj ko bodo pihali v ogenj,
tem huje se bo širil isti po — pokrajinah.

Sicer pa si tudi vlada ni v svesti svoje
zmage, kajti trdovratno se vzdržuje govornica,
da vlada misli na razpuščenje državnega
zboru. Ako pa grof Badeni misli, da bo
na boljem z novo zbornico — moti se zelo.
Naj sučemo torej stvari kakor hočemo: ne-
potrjenje d. ra. Luegra je bila velika taktična
pogreška od strani grofa Badenija!!

Nova katoliška stranka se je konstitui-
rala danes. Posl. Ebenhoch je zatrdil v po-
govoru z nekim časnikarjem, da izstop iz
Hohenwartovega kluba o dobrobrje osebe
iz kompetentnih cerkvenih krogov. Sicer pa
se zdi, kakor da hoče najbolje skrbeti
ministerski predsednik grof Badeni sam, da
se razširijo simpatije za to stranko med
nemškim ljudstvom, kakor kaže umirovljenje
državnega glavarja dra. Schorna. Ta poslanec
je glasoval za dra. Luegra in dobil je —
modro polo. Svojo sodbu o takih korakih
smo povedali že gori.

Deželnozborske volitve na Češkem.
Trgovinske zbornice so izvolile 7 Mladoče-
hov, 1 Staročeha, 6 nemških liberalcev in
jednega nemškega nacionalca.

K poročilu o volitvah v mestih in trgih
nam je še pridodati, da je bil izvoljen poleg
nacionalcev tudi krščanski socialist in tiskar
„Reichspost“ A. Opitz. Jako simptomatično.

Položaj na Vstoku. Ker turška vlada
vedno trdi, da so Armenci krivi na vseh
homatijah, vredno je zabeležiti vest, da so
poslaniki vseh onih vlasti, ki imajo svoje
konzulate v Erzerumu (mesto v Armeniji) re-
monstrirali pri turški vladi na podlagi došlih
jim poročil. Iz poročil konzulov je jasno raz-
vidno, da Armenci niso bili prvi, ki so
napadali.

No, o tem ni dvomila že prej nobena
duša! — Sicer pa je tudi danes vse polno
poročil o spopadih v raznih turških pokrajinah.

Avstrijski brodovje sestavljeni iz ladij
„Kaiserin Elisabeth“, „Tegetthoff“ in „Blitz“
priplulo je včeraj po noči v Pirej. Ladija
„Donau“ je ostala na Krfu, da naloži oglja.
Potem bode sledila ostalemu brodovju.

Tudi s Krete javljajo o spopadih med
turškimi vojniki in revolucionarnimi odbori.
Bilo je baje več ranjenih in mrtvih.

Ustajo na otoku Kuba niso mogli
udušiti dosedaj španjski vojniki. Sedaj je
pripravljenih 19 ladij-topničark za obleganje
obrezja. Vsa španjska vojska na Kubi se
pomnoži na 120.000 rednih vojakov in 40.000
prostovoljcev.

Različne vesti.

Njeno Veličanstvo naša presvetla cesa-
rica odpotovala je včeraj v Cap Martin na
Francozko. Cesar je spreml visoko gospo na
kolodvor.

O boleznih grofa Taaffe-a. Grofu Taaffe-u
se je obrnilo nekoliko na bolje, vendar pa
je velika nevarnost za njegovo življenje. Ka-
dar je bolnik v nezvesti, poskuša dvigniti
se iz postelje. Včeraj se je darovala v grajski
kapeli sv. maša, da bi Bog povrnil zdravje
bolniku.

Mestni svet tržaški. Pri sinočni, XX.
letosnji javni seji občinskega zastopa trža-
škega bilo je prisotnih 30 svetovalec. Pred-
sedoval je župan dr. Pitteri, vlado je zastop-
pal namestniški svetovalec dr. Baron Conrad.

Po odobrenju zapisnika prejšnje seje
prečitali so dve zahvalni pismi, tičeči se po-
češčenja, katero je municij tržaški izkazal
v Rimu umrlemu profesorju Onorato Occioniju.
Ker je bila na dnevnem redu volitev odsekov,
stavil je dr. Venezian nujni predlog, da naj
se izvoli tudi poseben odsek za javne nasade
in šetališča. Ta predlog je podpiral svetova-
lec Dollenz s pogojem, da izvolijo v
dotični odsek tudi jednega zastopnika okolice.
Župan je objubil, da postavi ta predlog v
razpravo. Potem se je vršila volitev odsekov.
Škrutinijski vršil se je po zaključku seje. Dose-
danji člani odsekov in ravnateljstvo ter nad-
zorništvo mestne branilnice in pa nadzorovalni
odsek mestne zastavljavnice, bili so zopet izvo-
ljeni.

Mestna delegacija je predlagala, da se
dosedanji letni pavšal za čiščenje ulic poviša

od 43 na 60.000 gld. Pri tej točki pripo-
ročil je svetovalec Dollenz, da naj bi se
mestna uprava nekoliko bolj ozirala na ceste
v mestu, ki niso tlakovane in pa na ceste
po okolici. Predlog delegacije je vsprejel
zbor brez daljše razprave.

Svetovalec Venezian je zatem vprašal
župana za pojasnilo, da-li je burja te dni
napravila ogromne škode na občinskih po-
slopih. Župan je pozval ravnatelja mestnega
stavbinskega urada, da odgovori na to vpra-
šanje. Le-ta, dr. Lorenzutti, je povedal, da
je burja občinska poslopja sploh poškodovala
le malo (odnesla opeke itd.), izdatno pa je
poškodovala mestno plinarno. Tam sta raz-
počila velika dimnika dveh peči. Morali so
pozvati gasilce in storiti primerne korake,
da se obvaruje plinarna nesreče. Nadalje je
burja v plinarni podrla par še ne dogotov-
ljenih zidov, toda glede teh ni nikakoršne
druge nevarnosti. Povprečno računano na-
pravila je burja v mestni plinarni kakih 4000
gld. škode. Tudi na novi bolnišnici pri sv.
Mar. Magd. za bolnike, obbolele za kužne bo-
lezni, je povzročila burja prilično škodo.
Tam je podrla dimnik, ki je prebil streho
pralnice bolnišniške. — Ker mestni svet
kljub svoji takozvani „liberalnosti“ ne more
prepovedati s Krasa prihajajoči burji, da ne
bi smela več uganjati svojih burk, predložil
je svetovalec dr. Camboni, da naj bi žu-
pan spomnil vlado na svoječasni sklep me-
stnega sveta glede potrebe, da vlada nabavi
rešitvene ladije za tržaško pristanišče. Žu-
pan naj stori potrebne korake v omenjenem
smislu, še predno se odloži zasedanje dr-
žavnega zbora.

Potem je razpravljala zbor raznih neva-
žnih točkah občinsko-gospodarske vsebine,
kakor o popravilu tega in onega poslopja, o
potrebi vodovoda za bolnišnico itd.

Proti predlogu šolskega odseka, da naj
bi se osnoval otroški (občinski, torej laški)
vrt v občinskem poslopiju v Rojanu, v kate-
rem je bila prej ljudska šola, govoril je
svetovalec Dollenz. Govornik je povda-
rjal, da ne nasprotuje iz narodnega sta-
lišča osnutju občinskega otroškega vrta v Ro-
janu, pač pa iz gospodarskih vzrokov. Ta
otroški vrt bil bi oddaljen od otroškega vrta na
Greti le kakih 8—10 minut. Bil bi torej za-
res nepotreben. Ker pa se je mestni zastop-
že večkrat izjavil, da se je treba čuvati ne-
potrebnih stroškov, naj bi rajše izvršil
v Rojanu druga, potrebna dela, kakor
n. pr. pokrili naj bi potok, kar je zahtevati
že iz zdravstvenih ozirih in druga, nujna
dela. — No, večina mestnega sveta pa je
vsprejela predlog šolskega odseka, da oživo-
tvari v Rojanu laški otroški vrt, novo sre-
dišče poitaljančevanja slovenske dečje.

Pred zaključkom seje je župan objavil
izid volitve posamičnih odsekov, kakor smo
to omenili že zgoraj. Ob 9^h uri je zaključil
sejo.

Moralna zaušnica. Te dni nastopila je
v tržaškem občinskem gledališču kot gosti-
nja Eleonora Duse. Kakor pa že naši italia-
nissimi znajo „goniti vodo na svoj mlin“,
hoteli so tudi to redko priložnost, prisotnost
svetovnoznane umetnice v Trstu, izkoristiti
— zlorabiti v svoje slabo prikrite politične
svrhe. Gospodje od ravnateljstva slavnozane
„Lega nazionale“ došli so namreč na zares
izborni misel, da naj bi nastopila Eleonora
Duse v koncertu, katerega so namerovali
prirediti v prid vzvišeni „Legi“. Stvar res
ni bila slabo izmišljena, kajti nastop te umet-
nice (ne glede na politične namene prireditel-
jeljev koncerta) privabil bi bil izvestno obilno
občinstva, in slavna „Lega Nazionale“ bi kar
plavala v stotakah, katere je v duhu že vpo-
rabljala — o prihodnjih volitvah. Toda modri
gospodje so se grozno opekli! Posebna de-
putacija gospodov od „Lege“, na čelu ji oni
slavni „pesnik“ in pisatelj Hortis, ki je bil
„iztuhtal“ nedavno tudi oni napis za ploščo
„XX. secoli di vita latina“, šla je v fraku
in cilindrih k Dusejevi, da jo naprosi sode-
lovanja pri namerovanem koncertu. Toda
ni marala niti vsprejeti depu-
tacije! Z dolgimi nosovi odšli so poparjeni
gospodje, koncert pa je spaval po vodi!

„Es war zu schön gewesen,
Es hat nicht sollen sein!“

Poziv dobrosrčnim Slovincem! Na dru-
gem mestu današnjega izdanja poročamo o
strašni, elementarni nesreči, ki je pripravila
v burni noči mnogo siromašnih rodbin ob ves
imetek, ob dom in streho. Ta strašna ne-

sreča bil je velikanski požar na Reški cesti.
Lastniki pogorelih hiš izvestno niso hudo
prizadeti, ker so imeli svoja poslopja zava-
rovanja, pač pa so prizadete siromašne rod-
bine ubogih težakov, katere je ogenj pripra-
vil — ob vse! Ti ubogi usmiljenja vredni
ljudje so sedaj izpostavljeni krutemu vremenu,
brez strehe, brez obleke, brez imetka!
Usmilite se, dobrosrčni Slovinci teh naših
rojakov, ki ne vedo, kam jutri položiti svoje
utrjene ude, kam staviti pod streho svojece.
Evo imen slovenskih rodbin, katerim je ogenj
uničil ves imetek: Anton Rebuta, Ivan
Birska, Josip Martinčič, Ana vdova
Levstik, And. Frank in Uršula Slama.
Vsi ti siromašni ljudje imajo skrbeti za nežne
otročice. Dobrosrčni Slovinci, usmilite se jih!

Burja prevrnila vlak. O strahovitosti
burje poslednjih dni, kaže dejstvo, da je
silni vihar po noči od nedelje na ponedeljek
prevrnil tovorni vlak. O tej stvari poroča
tukajšnje nadzorništvo južne železnice: Mi-
nulo soboto ob 11. uri zvečer odpeljal se je
od postaje St. Peter na Krasu tovorni vlak
št. 858. Ko je vlak dospel severno od Trno-
vega-Bistrice, prevrnila je burja 18 va-
gonov, večinoma obloženih. Jeden del teh
vagonov prevrnili se je 7 metrov globoko na
okrajno cesto. Dotični vagoni so se seveda
razbili. Železniška proga je neizdatno poško-
dovana. Osobje, spremljajoče vlak, moglo se
je pravočasno rešiti. Vsled te nezgode moral
se je obustaviti promet na dotičnem delu
proge, ker burja razgraja vedno še tako
silno, da ni možno popraviti poškodovane
proge. Čim burja popolnoma odjenja, izvršijo
se potrebne poprave in brzkone prične promet
zopet pojutrnjim. (Se je zgodilo. Ur.)

Trtna uš v Tržaški okolici. Oziraje se
na objavo z dne 23. septembra 1894., priob-
čuje mestni magistrat, da je strokovna ko-
misija konstatovala trtno uš tudi v Kjadinu.
Kjadin se pridružuje torej nesrečni vrsti
krajev tržaške okolice, v katerih je bila že
konstatovana trtna uš. In ti okraj tržaške
okolice, katere je okužil ta mrčes „nebodi-
gatreba“ so: Škedenj, Sv. Marija Magdalena
Spodnja, Lonjer, Vrdele, Rocol, Sv. Križ,
Prosek, Kontovelj, Trebče, Bane, Barkovlje,
Greta, Rojan, Opčine in Padrič! Torej —
vsa okolica. Zajedno objavlja magistrat za-
konske določbe glede prepovedi izvažanja
trt itd. Ubogi vinogradniki!

Samomor. 48letni črkostavec Vladimir
Cescatto, službujoči v Lloydovi tiskarni, is-
kal je in našel je smrt v morju v novem
pristanišču. Nesrečnika našli so sicer še ži-
vega v vodi, pripeljali so ga k bližnjemu
uradu pilotov, toda še toplo truplo bilo je
že mrtvo. Zastonj so se trudili piloti in zdrav-
nik obuditi utopljenca k življenju. Pravijo,
da so slabe denarne razmere pognale Ce-
scatto v smrt.

Požar. Včeraj okoli 1/5 ure zjutraj, ob
strašni burji torej, pričelo je goreti v proda-
jalnici jestvin Marije vdove Škrl, v pritličju
njene hiše št. 154 na Reški cesti (blizu
bolnišniške podružnice). Izvzemši gasilce iz
postaje pod magistratom, prihiteli so gasilci
iz vseh postaj tržaških v pomoč. O prihodni
gasilcev bila je že vsa hiša Škrlava v ognju.
Kljub vsem naporom se je plamen lotil tudi
sosednjih hiš št. 247 ter št. 15 in 16.
(Lastniki: vdova Škrl, Josip Machne in de-
diči Peruzzijski). Teško, silno teško bilo je
gasilec rešilo delo v strašni burji! Še-le
okolo 7. ure zjutraj posrečilo se jim je ogenj
omejiti. Kdo pa naj opiše grozne, srce pre-
tresujoče prizore, ki so se vršili v tej burni
noči? Siromašni ljudje, katerim je kruta
osoda vzela ves imetek, morali so z nežnimi
otročici v mrz, — pod nemilo nebo! Kajti
25 rodbin moralo je zapustiti svoja stano-
vanja, brez imetka, brez ognjišča! Hiša
Škrlave pogorela je do golega zidovja, druge
pa je ogenj močno poškodoval. Škoda je ve-
lika, toda vdova Škrl imela je svoja poslopja
zavarovana. O tem strašnem požaru pone-
srečil je gasilec Kajetan Massaria, kojega je
burja treščila ob kamen, da si je ulomil par
zob in si razbil čeljust.

Požar v Lloydovem arsenalu. Minolo so-
boto zvečer nastal je ogenj v Lloydovem ar-
senalu in sicer baš v onem poslopiju, kjer
so namesčeni stroji za izpuščenje vode iz
stanjšča za ladje (dok). Ko so prihiteli ga-
silci, bilo je že vse poslopje v ognju. Gasilci
in Lloydovo osobje trudili so se 2 1/2 ure, da
so ogenj omejili in ga slednjič ugasili. Doti-
čno poslopje pogorelo je seveda do golega

zidovja. Škoda je izdatna, ker je ogenj po-
kvaril tudi stroje.

Policijsko. V Škedenju prišli so stražarji
54letnega dninarja Antona Bolčiča in 47 l.
njegovega brata Valentina, ker sta ulomila
(pijana seveda) v stanovanje posestnika Jos.
Čoka, češ, da sta žejna, naj jima da vina.
— Kovač Fran Dolžak, stanujoči v hiši št.
4, ulica Torricelli, prijavil je policiji, da je
nekdo ulomil v njegovo stanovanje ter mu
ukradel 32 gl. in 3 krone. — Minolo noč
zaprl so zopet par pijancev, ki so razgrajali
po gostilnah, in — čudo! — tudi pa takih
junakov, ki so kljub burji „prepevali“ po
ulicah. No, ponočno poulično „petje“ pri ta-
kem vremenu je pa res že — požrtvovalnost!

Loterijske številke, izžrebane 23. t. m.:
Trst 87, 70, 68, 64, 55.
Linc 43, 26, 11, 3, 48.
Budim 55, 51, 82, 2, 71.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 26. Ogerski korespondenčni
biro je izvedel, da je cesar potrdil zakon o
svobodnem izvrševanju vere.

Rim 25. Papež je danes ustal kakor po
navadi in je poklical k sebi državnega taj-
nika Rampollo. Hripavost je ponehala in se
bosta mogla vršiti konzistorija dne 29. nov.
in 2. decembra.

Carigrad 26. Novejša poročila konzulov
ne govore o novih izgredih v Mali Aziji,
vendar je položnje še vedno jako nevarno.
V Yemenu niso mogli udušiti ustaje.

Moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu

Zahvala.

Podpisano učiteljsko društvo je prijetna čast in
dolžnost, najpričeneje zahvaljati vsa ona, ki so
vesolici v korist „družbi sv. Cirila in Metoda“
dne 24. t. m. ob skrajno neugodnih razmerah pri-
pomogli k toli dovoljenemu uspehu: sl. „Slovan-
sko pevsko društvo“, g. pevovodja S. Bar-
tolja in g. dr. G. Gregorina za prijazno so-
delovanje in rodoljubni trud; sl. odbor „Tržaškega
Sokola“, ki je dobrohotno prepustil svojo telovad-
nico; sl. odbor „Dolalskega podpornega
društva“, ki je drage volje posodil zastavo in
drugo okrasje; g. Ljubomira Nechonyja, ki je
požrtvovalno uredil okrasenje telovadnice; sl.
odbor pevskega društva „Kolo“, ki je blagov-
lino posodil svoj pianino, ter končno vse blago
darovalce za obilo preplatke in prispevke.
V Trstu, dne 25. novembra 1895.

Nacelniki moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda:

Janko Macák t. č. zapisnikar.
Matko Mandić t. č. prvomestnik

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za jeten — — — — —
Pšenica za spomlad 1896 6,94 do 6,96. Oves za
jejen — — — — — Rž za spomlad 6,33 — 6,35. Koruza
za oktober — — — — — maj-juni 1896 4,50 — 4,52
Pšenica nova od 78 kil. f. 6,80 — 6,80 od 79
kil. f. 6,85 — 6,95, od 80 kil. f. 6,90 — 7,05 od 81
kil. f. 7, — 7,10, od 82 kil. f. 7,10 — 7,15. —
Ječmen 5,80 — 5,85; proso 5,40 — 5,75 rž nova 6,306,20
Ponudbe srednje; povpraševanje omejeno. Prodaje
se je 20000 m. st. po stalnih cenah. Oves 5—10 nč.
ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor f. 13.— za de-
cember 13,35 za maj, transit.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst
in carino vred odpošiljatelj precej f. 3075. Con-
casse 32.— 32,25. Četvrti 33.— 33,25. V glavah
(sodih) 32,50 — 33, jako stalno

Havre. Kava Santos good average november 89,25
za marec 86,25.

Hamburg. Santos good average za december 73,50
za marec 70,50 maj 69.—

Dunajska borza 26. novembra 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99,15	98,85
„ „ „ v srebru	99,30	98,95
Avstrijska renta v slatu	120,25	120,—
„ „ „ v kronah	99,95	99,95
Kreditno akcijo	367,75	368,50
London 10 let	120,90	120,95
Napoleoni	9,58 1/2	9,59
100 mark	11,81	11,81
100 italj. lir	44,50	44,60

Kranjske klobase

se prodajajo v žganjariji na vogalu ulice
Torrente in ulice S. Francesco.

Krčmarjem in drugim prodajalcem daje
se navadni skonto.

Sloveči prašek za zobe
prof. dr. Haiderja je najboljšo sredstvo za
čuvanje zob pred gnjilobo ter jih čisti, ne
da bi oškodovale steklenino.
V škatlicah po 30 in 50 nč. izključno v
promovani lekarni
PRAXMARER „Ai due Mari“ Trst, veliki trg.

RAZSTAVA POHIŠTVA
dunajskega in tržaškega,
Angela Delpin-a
Via Torrente št. 32,
1. nadst., črtic gledališču Armonia

Velika zaloga jako dobro delanega finega in
preprostega pohištva za spalnice in jedilnice, pri-
merne za delavce ali uradnike, od gld. 140 do 190
in več. Izber najrazličnejših omar, čifonier, navadnih
omar, omar s šipami, pisalnih miz, postelj, umival-
nikov, miz in stolov najrazličnejših vrst. Razven tega
ima v zalogi dunajske oprave za spalnice in jedilnice
iz ameriške orehovine, najfinše po gld. 250 do
360; to so cene, ki se ne bojte tekmovalja, in pa
najrazličnejših tapetarij. — Prodaja proti gotovini.
Vsprejemajo se nalogi za razpošiljate. 1—14